

III.
Ministerstvo financí
Č. j.: MF-6438/2021/6901

METODICKÝ POKYN

UPRAVUJÍCÍ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ EVROPSKÉMU ÚŘADU PRO BOJ PROTI PODVODŮM

červenec 2021

OBSAH

PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN	4
ZÁVAZNOST A ÚČINNOST	5
1. ÚVOD	6
2. NESROVNALOST A SOUVISEJÍCÍ POJMY	6
2.1 Pojem nesrovnalost v legislativě EU a ČR	6
2.2 Pojmové znaky nesrovnalosti	7
2.3 Pojem podvod v legislativě EU a ČR	7
3. HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ	9
3.1 Nesrovnalosti, které je třeba hlásit úřadu OLAF	9
3.2 Výjimky z ohlašovací povinnosti úřadu OLAF	10
3.3 Typy hlášení nesrovnalostí	10
3.3.1 Prvotní hlášení	10
3.3.2 Aktualizovaná hlášení (zprávy o následných krocích)	11
3.3.3 Hlášení ve zvláštních případech	11
3.4 Nastavení systému hlášení nesrovnalostí v České republice	11
3.4.1 Národní úroveň hlášení nesrovnalostí	12
3.4.2 Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí	12
3.4.3 Role Nejvyššího státního zastupitelství	14
3.5 Specifika hlášení nesrovnalostí v jednotlivých programových obdobích	14
3.5.1 Programové období 2007 – 2013	15
3.5.2 Programové období 2014 – 2020	15
3.5.3 Programové období 2021 - 2027	15
4. SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA	16
4.1 Platební agentura – Státní zemědělský intervenční fond	16
4.2 Oddělení Zvláštní orgán	16
5. OHLAŠOVACÍ POVINNOST DLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČR .	17
6. INFORMAČNÍ SYSTÉM IMS	17
7. ARCHIVACE DOKUMENTŮ V PŘÍPADĚ NESROVNALOSTÍ .	18
8. OCHRANA INFORMACÍ SOUVISEJÍCÍCH S HLÁŠENÍM NESROVNALOSTÍ	19
9. PŘEHLED FONDŮ EU V ČR OD ROKU 2007	19
9.1 Programové období 2007 - 2013	19
9.2 Programové období 2014 - 2020	19

9.3 Programové období 2021 - 2027	20
10. VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	21
10.1 Předpisy EU	21
10.2 Předpisy ČR	23
11. SEZNAM ZKRATEK	24

PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN

Verze	Kapitola	Popis změny/doplnění	Datum účinnosti
1	Celý dokument	Vytvoření nového dokumentu	1. 7. 2014
2	Celý text	Přestrukturování dokumentu, uvedení do souladu s aktuálními legislativními změnami a stavem implementace fondů EU v ČR	1. 11. 2018
3	2.1	Doplnění nejnovější definice nesrovnalosti	1. 7. 2021
3	3.1	Doplnění nesrovnalostí, které je třeba hlásit úřadu OLAF	1. 7. 2021
3	3.2	Doplnění nového pravidla o hlášení vzájemně propojených nesrovnalostí, které spolu souvisejí a jejichž celková částka v součtu přesahuje 10 000 EUR příspěvku z fondů, i když žádná z nich sama o sobě nepřekročí tento strop	1. 7. 2021
3	3.3.2	Úprava pravidel pro aktualizovaná hlášení	1. 7. 2021
3	3.3.3	Přidána nová kapitola „Hlášení ve zvláštních případech“	1. 7. 2021
3	3.4.1	Rozšířena kapitola Národní úroveň hlášení nesrovnalostí	1. 7. 2021
3	3.5	Přidána nová kapitola „Některá specifika hlášení nesrovnalostí v jednotlivých programových obdobích“	1. 7. 2021
3	5.	Odebrána celá kapitola „Nové fondy v programovém období 2014 – 2020“ pro nadbytečnost	1. 7. 2021
3	7.	Přidána nová kapitola „Archivace dokumentů souvisejících s nesrovnalostmi“	1. 7. 2021
3	8.	Přidána nová kapitola „Ochrana informací souvisejících s hlášením nesrovnalostí“	1. 7. 2021
3	9.	Přidána nová kapitola „Přehled fondů EU v ČR od roku 2007“	1. 7. 2021
3	10.	Přidána nová kapitola „Vybrané právní předpisy“	1. 7. 2021
3	11.	Přidána nová kapitola „Seznam zkratek“	1. 7. 2021

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST

Ministerstvo financí (dále jen „MF“) vydává „Metodický pokyn upravující hlášení nesrovnalostí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) – dále jen „Metodický pokyn“, který je závazný pro všechny subjekty zapojené do národní a vnější úrovně hlášení nesrovnalostí.

Tento Metodický pokyn schválila vláda České republiky (dále jen „ČR“) svým usnesením č. 590 ze dne 19. září 2018.

Metodický pokyn bývá upravován dle potřeby. Nyní se jedná o jeho třetí aktualizaci v návaznosti na vývoj v legislativní oblasti pro programové období 2021 - 2027. V mezidobí provádění aktualizací budou v urgentních případech vydávána metodická stanoviska ministra financí, která jsou pro subjekty implementační struktury rovněž závazná.

MF zajistí při této a veškerých následných aktualizacích tohoto Metodického pokynu jeho zveřejnění na svých webových stránkách a rovněž na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj a zároveň bude informovat o jeho aktualizaci subjekty zapojené do národní a vnější úrovně hlášení nesrovnalostí.

Ministr financí je pověřen po předchozím projednání s příslušnými řídicími orgány (dále jen „ŘO“) upravovat Metodický pokyn podle vývoje právních předpisů EU, národní legislativy a v závislosti na případných změnách v organizační struktuře subjektů zúčastněných na implementaci finančních prostředků Evropské unie (dále jen „EU“) a o aktuálním znění Metodického pokynu tyto orgány informovat.

Metodický pokyn nabývá účinnosti dne 1. července 2021.

1. ÚVOD

Tento Metodický pokyn se detailněji věnuje problematice hlášení nesrovnalostí (resp. opodstatněných podezření na nesrovnalost) na vnější úrovni. Jedná se o podezření/nesrovnalosti identifikované v rámci implementace fondů EU v ČR obecně, s uvedením specifik v jednotlivých programových obdobích.

Hlášení nesrovnalostí je základní povinností všech členských států a je jedním z kroků protipodvodného cyklu sestávajícího z prevence, odhalování, šetření, vymáhání a nápravy. Za splnění určitých podmínek je podáváno Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (dále jen „úřad OLAF“) formou pravidelných zpráv jak o prvotně identifikovaných nesrovnalostech, tak o vývoji v šetření již dříve nahlášených nesrovnalostí. Obecně platí, že základní podmínky pro hlášení nesrovnalostí, stejně tak jako lhůty a formát pro hlášení nesrovnalostí se řídí příslušnou legislativou platnou pro jednotlivá programová období.

Tuto problematiku řešil v minulosti Pokyn MF-CHJ č. 12 upravující metodiku hlášení nesrovnalostí úřadu OLAF v souvislosti s programovým obdobím 2007 – 2013. Současný Metodický pokyn reflektuje plně právní předpisy jak na evropské, tak na národní úrovni, pokrývá minulá i stávající programová období a vztahuje se také k fondům společné zemědělské politiky, resp. azylové a migrační politiky.

Problematika ochrany finančních zájmů EU je upravena v dokumentu Národní strategie na ochranu finančních zájmů EU, jež byla schválena usnesením vlády č. 535/2008 ze dne 14. května 2008¹.

2. NESROVNALOST A SOUVISEJÍCÍ POJMY

Nesrovnalosti a podvodná jednání musí být identifikovány, hlášeny a analyzovány zejména proto, že:

- poškozují nebo ohrožují finanční zájmy EU,
- poškozují nebo ohrožují národní finanční zájmy,
- mohou upozornit na existující nebo hrozící větší národní nebo mezinárodní podvody nebo na jejich trendy.

2.1 Pojem nesrovnalost v legislativě EU a ČR

Definice pojmu nesrovnalost se může mírně lišit dle programového období a dle fondu, každopádně její vymezení vychází napříč všemi politikami vždy z čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, kdy:

„Nesrovnalostí se rozumí jakékoli porušení právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu², v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství nebo rozpočty Společenstvím spravované, a to buď snížením nebo ztrátou

¹ Dokument byl naposledy aktualizován na jaře loňského roku, s platností od 1. května 2020.

² Hospodářským subjektem se rozumí jakákoli fyzická či právnická osoba a ostatní subjekty, které se podílejí na provádění pomoci z fondů EU, s výjimkou členského státu při výkonu veřejných pravomocí.

příjmů z vlastních zdrojů vybíraných přímo ve prospěch Společenství, nebo formou neoprávněného výdaje.“

Definice nesrovnalosti je přenesena do implementačního prostředí fondů EU v ČR v metodikách upravujících implementaci finančních prostředků z jednotlivých fondů.

2.2 Pojmové znaky nesrovnalosti

1. Porušení komunitárního práva – za porušení komunitárního práva je nutné považovat i porušení jakéhokoliv národního právního předpisu;
2. Ohrožení nebo poškození finančních zájmů EU – v důsledku porušení komunitárního práva došlo k ohrožení nebo porušení finančních zájmů EU;
3. Jednání hospodářského subjektu – členské státy mají povinnost oznamovat nesrovnalosti, které jsou definovány jako „jakékoli porušení právního předpisu EU vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu“.

2.3 Pojem podvod v legislativě EU a ČR

Podezření na podvod

„Podezřením na podvod“ se rozumí nesrovnalost, která zavdává podnět k zahájení trestního řízení na vnitrostátní úrovni. Jde zároveň o případ podléhající ohlašovací povinnosti dle právních předpisů ČR, zejména z hlediska povinnosti kontrolních orgánů ohlašovat orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly.

Je třeba vycházet ze širší definice podvodu vyplývající ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1371³, čl. 3, kdy se za podvod poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie považují:

- a) ve vztahu k výdajům nesouvisejícím se zadáváním veřejných zakázek jakýkoli čin nebo opomenutí v souvislosti s:
 - i) použitím nebo předložením nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů nebo podkladů, které má za následek zpronevěru nebo neoprávněné zadržování prostředků nebo aktiv z rozpočtu Unie nebo rozpočtů spravovaných Uníí nebo jejím jménem,
 - ii) neposkytnutím informace v rozporu se zvláštní povinností, které má stejný důsledek, nebo
 - iii) nesprávným použitím takových prostředků či aktiv za jiným účelem, než pro který byly původně přiděleny;
- b) ve vztahu k výdajům souvisejícím se zadáváním veřejných zakázek jakýkoli čin nebo opomenutí, alespoň jsou-li spáchány s cílem získat poškozením finančních zájmů Unie pachateli nebo jiné osobě neoprávněný prospěch, v souvislosti s:

³ Jedná se o Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie. S účinností od 6. 7. 2019 nahradila směrnice Úmluvu o ochraně finančních zájmů ES.

- i) použitím nebo předložením nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů nebo podkladů, které má za následek zpronevěru nebo neoprávněné zadržování prostředků nebo aktiv z rozpočtu Unie nebo rozpočtů spravovaných Uníí nebo jejím jménem,
 - ii) neposkytnutím informace v rozporu se zvláštní povinností, které má stejný důsledek, nebo
 - iii) nesprávným použitím takových prostředků či aktiv za jiným účelem, než pro který byly původně přiděleny, čímž dochází k poškození finančních zájmů Unie;
- c) ve vztahu k příjmům jiným než plynoucím z vlastních zdrojů založených na DPH, jež jsou uvedeny v písmenu d), jakýkoli čin nebo opomenutí v souvislosti s:
- i) použitím nebo předložením nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů nebo podkladů, které má za následek protiprávní snížení zdrojů rozpočtu Unie nebo rozpočtů spravovaných Uníí nebo jejím jménem,
 - ii) neposkytnutím informace v rozporu se zvláštní povinností, které má stejný důsledek, nebo
 - iii) nesprávným použitím zákonně získaného prospěchu, které má stejný důsledek;
- d) ve vztahu k příjmům plynoucím z vlastních zdrojů založených na DPH jakýkoli čin nebo opomenutí spáchané v přeshraničních podvodných systémech v souvislosti s:
- i) použitím nebo předložením nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů nebo podkladů v souvislosti s DPH, které má za následek snížení zdrojů rozpočtu Unie,
 - ii) neposkytnutím informací v souvislosti s DPH v rozporu se zvláštní povinností, které má stejný důsledek, nebo
 - iii) předložením správných údajů týkajících se DPH s cílem podvodně zastřít neodvedení daně nebo neoprávněně vytvořit nárok na vrácení DPH.

Z uvedené definice vyplývá nutná podmínka pro splnění podvodného jednání, a to **úmyslné jednání či opomenutí** mající za následek poškození rozpočtu EU či veřejných rozpočtů ČR.

V podmínkách operačních/národních programů ČR (dále jen „program“) se bude nejčastěji jednat o trestný čin dotačního podvodu, jehož skutkové podstaty jsou uvedeny v § 212 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Trestný čin dotačního podvodu spáchá ten,

- kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí,
- kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.

Dále § 260 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník upravuje pět skutkových podstat trestného činu poškození finančních zájmů EU. Základní skutkové podstaty trestného činu dle § 260 trestního zákoníku spáchá ten,

- kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady nebo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje anebo zatají doklady nebo podstatné údaje, a tím umožní neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu nebo umožní neoprávněné použití nebo zadržování majetku pořízeného z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem,

- kdo neoprávněně použije finanční prostředky pocházející z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem, majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenší zdroje některého takového rozpočtu.

3. HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ

3.1 Nesrovnalosti, které je třeba hlásit úřadu OLAF

Předmětem hlášení jsou:

- a) nesrovnalosti, které jsou předmětem prvotního zjištění správního orgánu nebo byly odhaleny v soudním řízení;
- b) nesrovnalosti, které vedou k zahájení správního nebo soudního řízení na vnitrostátní úrovni za účelem zjištění existence podvodu nebo jiného trestného činu podle čl. 3, odst. 2, písm. a) a b) a čl. 4, odst. 1, 2 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁴;
- c) nesrovnalosti, které předcházejí úpadku příjemce;
- d) specifické nesrovnalosti nebo skupina nesrovnalostí, u nichž Evropská komise (dále jen „EK“) písemně požádá o informace v návaznosti na prvotní hlášení provedené členským státem.

„Prvotním zjištěním správního orgánu nebo odhalením v soudním řízení“ se rozumí první písemné posouzení příslušného správního nebo soudního orgánu, ve kterém se na základě konkrétních skutečností dospívá k závěru, že došlo k nesrovnalosti, aniž je tím dotčena možnost, že takový závěr může být v průběhu správního nebo soudního řízení následně revidován či stažen.

Prvotním zjištěním správního orgánu nebo odhalením v soudním řízení může být jak opodstatněné podezření na nesrovnalost, tak potvrzená nesrovnalost, v závislosti na zákonném postupu, který k prvotnímu odhalení vedl.

V případě správního zjištění se jedná o konstatování nedostatku, který má charakter nesrovnalosti, v protokolu z výsledků kontroly na místě, ve vyrozumění o administrativním ověření či ve zprávě z auditu.

Povinnost hlásit opodstatněné podezření/nesrovnalost vzniká:

- okamžikem odeslání vyrozumění o závěru administrativního ověření;
- okamžikem ukončení kontroly na místě podle Kontrolního řádu⁵;
- okamžikem obdržení finální zprávy od Auditního orgánu (dále jen „AO“);
- okamžikem obdržení protokolu Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“), (nebo po obdržení rozhodnutí o námitkách nebo po obdržení rozhodnutí o odvolání);
- okamžikem obdržení finální zprávy z kontroly provedené Evropskou komisí.

⁴ Podle čl. 1 odst. 1 písm. a) Úmluvy o ochraně finančních zájmů Evropských společenství v případě členských států, které nejsou vázány směrnicí (EU) 2017/1371 nebylo původně vázáno Spojené království a Dánsko. Po brexitu se jedná pouze o Dánsko.

⁵ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (Kontrolní řád). §18 Kontrolního řádu: „Kontrola je ukončena a) marným uplynutím lhůty pro podání námitek nebo vzdáním se práva podat námitky, b) dnem doručení vyřízení námitek kontrolované osobě, nebo c) dnem, ve kterém byly námitky předány k vyřízení správnímu orgánu“.

Podezření na podvod:

Rozhodným okamžikem pro vznik povinnosti hlásit tento typ nesrovnalosti (klasifikace IRQ3) na národní úrovni⁶ je zahájení trestního řízení podle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu.

3.2 Výjimky z ohlašovací povinnosti úřadu OLAF

Členské státy neoznamují úřadu OLAF:

- nesrovnalosti ve výši příspěvku z fondů EU nižší než 10 000 EUR; to neplatí v případě vzájemně propojených nesrovnalostí⁷, které spolu souvisejí a jejichž částka v celkovém součtu přesáhne 10 000 EUR příspěvku z fondů, i když žádná z nich sama o sobě nepřekročí tento strop⁸;
- případy, kdy nesrovnalost spočívá pouze v úplném nebo částečném neprovedení určité operace uvedené ve spolufinancovaném programu z důvodu nepodvodného⁹ úpadku příjemce;
- případy, na něž příjemce upozornil ŘO či orgán pověřený výkonem účetní funkce (Platební a certifikační orgán (dále jen „PCO“), resp. Platební orgán (dále jen „PO“)) dobrovolně a dříve, než je některý z těchto orgánů odhalil, ať již před nebo po vyplacení příspěvku z veřejných zdrojů;
- případy, které ŘO odhalil a napravil dříve, než byly příslušné výdaje zahrnuty do žádosti o platbu předložené EK.

Výjimky v písmenech c) a d) se nevztahují na nesrovnalosti uvedené v kapitole 3.1 bodě b) - tedy v případě podezření na podvod.

3.3 Typy hlášení nesrovnalostí

3.3.1 Prvotní hlášení

Jedná se o pravidelná čtvrtletní hlášení nesrovnalostí, jež jsou předmětem prvotního správního nebo soudního zjištění. Formát a způsob prvotních hlášení je upraven v příslušných nařízeních.

Tímto okamžikem vzniká povinnost členského státu hlásit úřadu OLAF zjištěné nesrovnalosti v rámci pravidelného čtvrtletního hlášení. V praxi se v případě správního zjištění jedná zejména o konstatování nesrovnalosti orgánem odpovědným za šetření nesrovnalostí.

Lhůta pro podávání těchto prvotních hlášení je dána prováděcími nařízeními EK k jednotlivým fondům, tj. do dvou měsíců po ukončení daného čtvrtletí. Lokální kontaktní bod AFCOS (dále jen „LKB AFCOS“) podá hlášení Centrálnímu kontaktnímu bodu sítě AFCOS (dále jen „CKB AFCOS“) ve lhůtě

⁶ Hraniční částka pro hlášení na vnější úrovni je 10 000 EUR evropského podílu. V případě nižší částky není povinnost tuto nesrovnalost hlásit na vnější úrovni, nicméně záleží na povaze této nesrovnalosti (např. zapojení dalšího státu EU), kdy je na uvážení daného hlásícího subjektu, zda takovouto nesrovnalost oznámit. V programovém období 2021 - 2027 může být hraniční částka stanovena, na rozdíl od předchozích programových období, také součtem částek vzájemně propojených nesrovnalostí, které spolu souvisejí, i když žádná z nich sama o sobě hraniční částku nepřekročí.

⁷ Pokud jde o bližší specifikaci tohoto termínu, např. bude-li se vztahovat ke stejnému projektu, příjemci, rozhodné době atd., stále se čeká na upřesnění ze strany EK.

⁸ Část vztahující se k vzájemně propojeným nesrovnalostem platí u strukturálních fondů, fondů pro azyl a migraci, FEAD pouze v programovém období 2021 - 2027, u fondů společné zemědělské politiky je toto již využíváno delší dobu ve vztahu k příjemci.

⁹ Podmínka „nepodvodného“ úpadku platí u nesrovnalostí vzniklých při implementaci programů spolufinancovaných z programového období 2021 - 2027. Do té doby se mohlo jednat o jakýkoli úpadek; typ úpadku nebyl specifikován.

do jednoho měsíce, CKB AFCOS má další měsíc na zajištění správného vyplnění hlášení a odeslání úřadu OLAF.) Jedná-li se však o prvotní hlášení v těch případech, kdy by se jednalo o podezření/nesrovnalost s možným dopadem mimo území ČR, je třeba hlásit takové případy okamžitě (nikoli 2 měsíce po skončení čtvrtletí) – viz kapitola 3.3.3.

Pokud nové nesrovnalosti nebyly za dané čtvrtletí zjištěny, případně nebyly provedeny aktualizace, uzavření nebo storno, hlásí se EK i tato skutečnost, a to ve formě **nulového hlášení**.

3.3.2 Aktualizovaná hlášení (zprávy o následných krocích)

Formát a způsob aktualizovaných hlášení je upraven v příslušných nařízeních. Tímto hlášením je úřad OLAF informován o vývoji řešení případů nesrovnalostí, které byly již dříve nahlášeny členským státem v rámci pravidelných čtvrtletních zpráv.

Lhůta pro podávání těchto aktualizovaných hlášení je dána prováděcími nařízeními EK k jednotlivým fondům/programovým obdobím a je shodná se lhůtou pro prvotní hlášení, tj. do dvou měsíců po ukončení daného čtvrtletí. LKB AFCOS podá hlášení na CKB AFCOS obdobně jako u prvotního hlášení, a to ve lhůtě do jednoho měsíce, CKB AFCOS má další měsíc na zajištění správného vyplnění hlášení a odeslání úřadu OLAF. Výjimku tvoří programové období 2014 – 2020, kdy se aktualizace zasílají úřadu OLAF průběžně, resp. co nejdříve poté, co řídicí orgán či odpovědný orgán - OO (v případě AMIF, FVB a FEAD) obdrží relevantní informace.

3.3.3 Hlášení ve zvláštních případech

Úřadu OLAF je nutné neprodleně oznámit případy nesrovnalostí, které naznačují zapojení subjektu v jurisdikci dalšího členského státu, pokud by takové nesrovnalosti mohly mít dopad (finanční nebo soudní) mimo území ČR.

3.4 Nastavení systému hlášení nesrovnalostí v České republice

Systém hlášení nesrovnalostí se dělí na národní a vnější úroveň. Národní úroveň se týká subjektů zapojených do implementace programů až po úroveň pracovníků sítě AFCOS.

Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí navazuje na národní úroveň hlášení a popisuje informační povinnost ve vztahu k EK. Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí v rámci ČR zajišťují pracovníci CKB AFCOS a LKB AFCOS. Partnerem na poli hlášení nesrovnalostí je pro CKB AFCOS v oblasti správně-právní a pro Nejvyšší státní zastupitelství (dále jen „NSZ“)¹⁰ v oblasti trestněprávní na straně EU úřad OLAF.

¹⁰ V souvislosti se zřízením Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) a zahájení jeho činnosti od 1. 1. 2021 se uvažuje o změně nastavení v oblasti trestněprávní roviny.

3.4.1 Národní úroveň hlášení nesrovnalostí

Způsob hlášení nesrovnalostí na národní úrovni je podrobněji upraven v příslušných metodikách pro jednotlivá programová období¹¹.

Za hlášení nesrovnalostí je odpovědný ŘO/OO. Všechny subjekty, které se podílejí na implementaci finančních prostředků z fondů EU, jsou povinny neprodleně informovat ŘO/OO o všech zjištěných nesrovnalostech.

Pro všechna opodstatněná podezření na nesrovnalost/potvrzené nesrovnalosti je ŘO/OO povinen bez zbytečného prodlení vypracovat hlášení nesrovnalostí v příslušném národním monitorovacím systému¹². ŘO informuje PCO/PO, AO, CKB AFCOS a pracovníky LKB AFCOS na příslušném resortu o zadaných případech nesrovnalostí souhrnným čtvrtletním hlášením, a to nejpozději do 15. dne měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí.

V případě, že jsou dle příslušných nařízení naplněny znaky pro ohlašovací povinnost EK, vyplní ŘO bez zbytečného prodlení, nejpozději však do konce příslušného čtvrtletí, formulář hlášení nesrovnalostí pro vnější úroveň. Pokud je případ v národním monitorovacím systému ve stavu určeném k postoupení na další úroveň, informuje ŘO o tomto kroku příslušný LKB AFCOS¹³.

ŘO/OO má povinnost nahlásit pro vnější úroveň všechny relevantní případy v národním monitorovacím systému¹⁴ a posoudit, zda dané případy splňují všechny náležitosti a podmínky pro jejich nahlášení na vnější úroveň. Tato povinnost platí i v případě propojených nesrovnalostí. Výjimky z ohlašovací povinnosti úřadu OLAF jsou stanoveny v kapitole 3.2. V případech, kdy LKB/CKB AFCOS zjistí, že informace uvedené ve formulářích hlášení nesrovnalostí by mohly vést k výjimkám z hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni, hlášení vrátí ŘO/OO k dalšímu posouzení.

3.4.2 Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí

Povinnost a podmínky nahlášení nesrovnalosti na vnější úroveň jsou definovány v nařízeních k fondům v jednotlivých programových obdobích¹⁵. Společným jmenovatelem příslušných ustanovení je, že členské státy oznamují EK nesrovnalosti **přesahující 10 000 EUR** v příspěvcích z fondů a průběžně ji informují o podstatném pokroku v souvisejících řízeních.

¹¹ Např. Metodický pokyn pro finanční toky programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu+, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu 2021 - 2027, Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014 – 2020, Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 – 2013 a další.

¹² Dle programových období se jedná o MSC2007, MS2014+, MS2021+, popř. vlastní systémy v případě AMIF a FVB v programovém období 2014 – 2020 či společné zemědělské politiky obecně.

¹³ V případě využívání monitorovacích systémů zastřešovaných Ministerstvem pro místní rozvoj byl za tímto účelem vyvinut systém automatického zasílání depeší.

¹⁴ U subjektů využívajících systémy Ministerstva pro místní rozvoj pro hlášení nesrovnalostí se jedná o modul „Hlášení nesrovnalostí – vnější úroveň“. Za oblast SZP platební agentura SZIF vypracovává hlášení z interního informačního systému (IS SZIF). Pro AMIF a FVB se pro programové období 2014 - 2020 případy evidují v interní databázi nesrovnalostí a v systému elektronické spisové služby GINIS. V programovém období 2021 – 2027 se pro AMIF, FVB a BMVI (Fond pro integrovanou správu hranic) používá MS2021+.

¹⁵ Pokud jde o programové období 2007 – 2013, hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni je pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti upraveno v čl. 36 nařízení č. 1828/2006, pro Evropský rybářský fond v čl. 63, nařízení č. 1198/2006 a pro SZP v čl. 6 nařízení č. 1848/2006. Pro programové období 2014 - 2020 je, pokud jde o ESIF, hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni upraveno v čl. 122 nařízení č. 1303/2013. V případě FEAD se analogicky jedná o čl. 30 nařízení č. 223/2014. U SZP o čl. 48 nařízení č. 1306/2013 a u AMIF a FVB o čl. 5 nařízení č. 514/2014, resp. pokud jde o částku nesrovnalosti, se jedná o čl. 3 odst. 1 písm. a) jejich doplňujících nařízeních č. 2015/1971 a 2015/1973. Pro programové období 2021 - 2027 se jedná o čl. 63 odst. 10, resp. přílohu YZ.

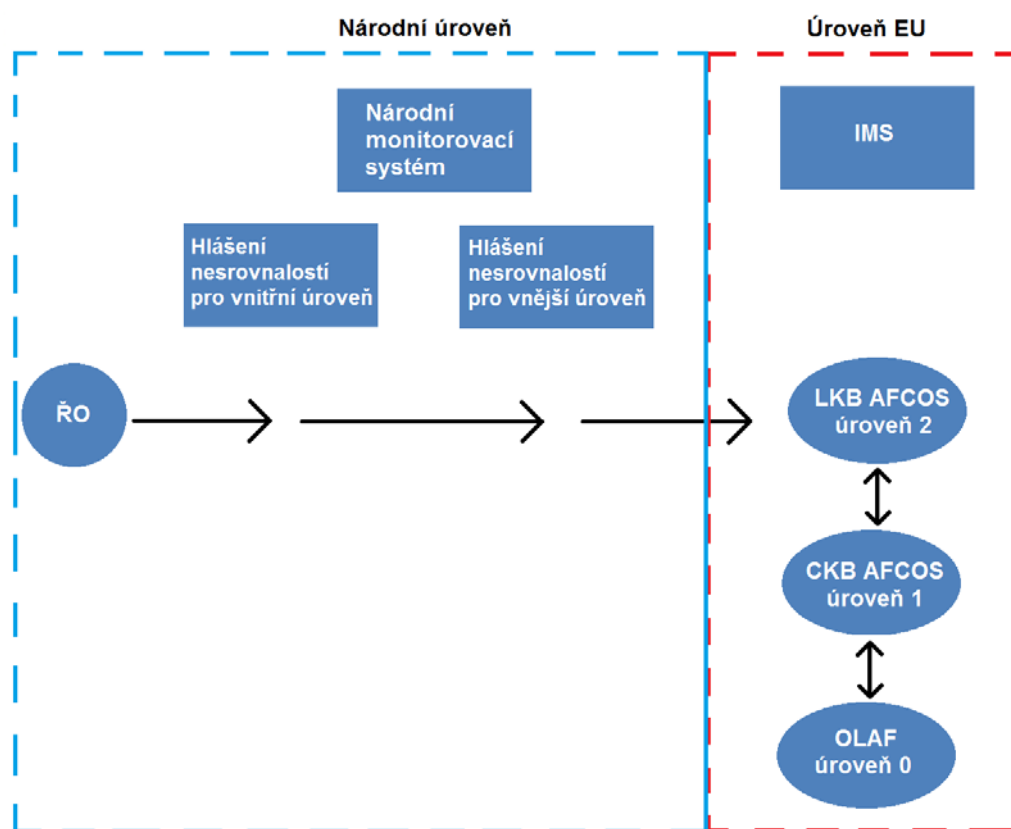
Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí úzce navazuje na národní úroveň hlášení a popisuje informační povinnost ve vztahu k EK. Plnění této povinnosti je zajištěno nastavením a fungováním sítě AFCOS, resp. fungováním a spoluprací CKB AFCOS a LKB AFCOS. Hlášení nesrovnalostí směrem k úřadu OLAF se provádí vždy ve stanovených lhůtách (viz kapitola 3.3.1, 3.3.2 a 3.5) tohoto Metodického pokynu prostřednictvím informačního systému EK Irregularities Management System (dále jen „IMS“).

Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí je charakterizována níže uvedenými základními kroky:

- LKB AFCOS obdrží od ŘO příslušného programu informaci o zadání hlášení případu nesrovnalosti (nového, aktualizovaného, storna, uzavření, znovuotevření), do odpovídajícího národního monitorovacího systému, nejpozději do 15. dne následujícího měsíce¹⁶.
- LKB AFCOS následně hlášení nesrovnalostí zadá do IMS a prostřednictvím tohoto systému odešle CKB AFCOS ke kontrole. Lhůty – viz kapitola 3.3.1, 3.3.2 a 3.5. LKB AFCOS zároveň zasílá CKB AFCOS prostřednictvím datového úložiště SharePoint AFCOS formuláře hlášení případů nesrovnalostí z příslušného národního monitorovacího systému, které zadal do IMS.
- Na základě informace a zaslaných formulářů hlášení nesrovnalostí od LKB AFCOS pracovník CKB AFCOS všechna hlášení zkontroluje.
- V případě, že je hlášení v IMS neúplné či chybné, vrací pracovník CKB AFCOS dané hlášení prostřednictvím IMS zpět k přepracování/případnému doplnění o chybějící informace, či data. Po odstranění chyb a dopracování CKB AFCOS hlášení odsouhlasí a odešle prostřednictvím IMS úřadu OLAF. Lhůty – viz kapitola 3.3.1, 3.3.2 a 3.5.
- Po odeslání všech hlášení za dané kalendářní čtvrtletí úřadu OLAF informuje CKB AFCOS e-mailem o této skutečnosti účastníky systému IMS s rolí „pozorovatele“ (PCO/PO, AO, NKÚ, NSZ, Policie ČR a pracovníky LKB AFCOS). Po obdržení takového e-mailu od CKB AFCOS předá LKB AFCOS hlášení příslušnému ŘO daného programu.
- LKB AFCOS eviduje hlášení nesrovnalostí obdržené od ŘO příslušného programu.
- LKB AFCOS z titulu odpovědnosti za vypracovávání a odesílání hlášení vůči CKB AFCOS je oprávněn požadovat od ŘO veškeré relevantní informace k jednotlivým případům, které jsou předmětem hlášení. Dále je žádoucí, aby se LKB AFCOS v rámci resortu/Magistrátu hl. m. Prahy, případně Regionálních rad¹⁷, ve spolupráci s ŘO, účastnil nastavování pracovních postupů a metodických výkladů (za podpory CKB AFCOS) týkajících se hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni.
- Pokud jde o správné a hladké fungování jednotlivých LKB AFCOS, zajišťují tuto činnost minimálně dva odborní pracovníci (tím je zaručena jejich zastupitelnost). Pracovník zajišťující agendu LKB AFCOS ani jeho zástupce by neměl být zároveň organizačně začleněn do stejného útvaru jako pracovník, který zajišťuje hlášení na národní úrovni. Musí být zajištěna oddělenost funkcí.

¹⁶ Neplatí pro SZP obecně a AMIF a FVB v programovém období 2014 – 2020 - mají svůj vlastní systém hlášení.

¹⁷ Regionální rady Regionů soudržnosti byly zřízeny pro implementaci operačních programů v programovém období 2007 – 2013.

Obrázek: Schématické znázornění toku informací o nesrovnalostech s ohledem na rozdělení národní a vnější úrovně hlášení.

3.4.3 Role Nejvyššího státního zastupitelství

Je-li úřadu OLAF hlášena nesrovnalost v podobě podvodného či jiného jednání zakládajícího podezření ze spáchání trestného činu, případně jsou-li provedeny další úkony v podobě podání trestního oznámení v souladu se zákonnou povinností státního orgánu podle § 8 odst. 1 trestního řádu, vyrozumí o tom orgán podávající hlášení o nesrovnalosti rovněž Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality NSZ jako kontaktní bod sítě AFCOS pro trestněprávní oblast¹⁸¹⁹. Vyrozumění provede formou zaslání kopie hlášení nesrovnalosti, případně trestního oznámení, nebylo-li toto oznámení již podáno přímo NSZ.

3.5 Specifika hlášení nesrovnalostí v jednotlivých programových obdobích

Jak již bylo uvedeno výše, hlášení nesrovnalostí se vždy řídí příslušnou legislativou pro dané programové období, kterého se nesrovnalost týká. Vzhledem k mírným odchylkám mezi programovými obdobími je třeba mít na zřeteli některé specifické situace, kdy hlášení probíhá odlišně od obecných pravidel zmíněných v předešlých kapitolách.²⁰

¹⁸ Povinnost informování je nastavena i přes skutečnost, že NSZ má náhledovou roli do IMS do hlášení nesrovnalostí. Důvodem je včasné informování relevantních subjektů pro okamžité zahájení řešení podezření na spáchání trestného činu.

¹⁹ V souvislosti se zřízením Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) a zahájení jeho činnosti od 1. 1. 2021 se uvažuje o změně nastavení v oblasti trestněprávní roviny.

²⁰ Není již rozebíráno programové období 2004 – 2006 a předstupní nástroje z důvodu jejich uzavření.

3.5.1 Programové období 2007 – 2013

Pro hlášení nesrovnalostí spadajících do tohoto programového období platí, že na vnější úrovni je třeba hlásit všechna podezření na podvod (klasifikace IRQ3), i když je výše nesrovnalosti nižší než hraniční částka stanovená pro hlášení na vnější úrovni, tedy i podezření na podvod s částkou dotčenou v evropském podílu pod 10 000 EUR.

3.5.2 Programové období 2014 – 2020

Pro aktualizovaná hlášení nesrovnalostí spadajících do tohoto programového období platí, že jsou prováděna co nejdříve (as soon as possible) poté, co o nich ŘO/OO obdrží relevantní informace.

Aby byl zajištěn princip „co nejdříve“, byl nastaven následující harmonogram: ŘO předává hlášení LKB AFCOS ve lhůtě do 15-ti dnů, LKB AFCOS pak CKB AFCOS ve lhůtě do 10-ti dnů a CKB AFCOS předává úřadu OLAF též do 10-ti dnů.

3.5.3 Programové období 2021 - 2027

Pokud jde o výjimku z ohlašovací povinnosti úřadu OLAF v případě, kdy nesrovnalost spočívá pouze v úplném nebo částečném neprovedení určité operace uvedené ve spolufinancovaném programu z důvodu úpadku příjemce, je oproti dřívějším programovým obdobím přidána podmínka, že musí jít o nepodvodný úpadek, tedy takový, který není spojen s podvodným jednáním na straně příjemce. Viz kapitola 3.2.

Na rozdíl od předchozích programových období platí princip tzv. sčítání nesrovnalostí, kdy může výše jednotlivé nesrovnalosti být i nižší než 10 000 EUR příspěvku z fondů EU. Na vnější úrovni je třeba hlásit „vzájemně propojené nesrovnalosti²¹“, které spolu souvisejí, a kdy celkový součet jejich částek přesahuje 10 000 EUR příspěvku z fondů, i když žádná z nich sama o sobě nepřekročí tento strop. Viz kapitola 3.2.

	2007 - 2013	2014 - 2020	2021 - 2027
Prvotní hlášení	do 2 měsíců od ukončení čtvrtletí	do 2 měsíců od ukončení čtvrtletí	do 2 měsíců od ukončení čtvrtletí
Aktualizovaná hlášení	do 2 měsíců od ukončení čtvrtletí	ASAP (ŘO hlásí do 15 dnů, LKB AFCOS do 10 dnů a CKB AFCOS do 10 dnů)	do 2 měsíců od ukončení čtvrtletí
Hlášení ve zvláštních případech	ASAP (ŘO hlásí do 15 dnů, LKB AFCOS do 10 dnů a CKB AFCOS do 10 dnů)	ASAP (ŘO hlásí do 15 dnů, LKB AFCOS do 10 dnů a CKB AFCOS do 10 dnů)	ASAP (ŘO hlásí do 15 dnů, LKB AFCOS do 10 dnů a CKB AFCOS do 10 dnů)

Tabulka: Lhůty pro hlášení nesrovnalostí úřadu OLAF dle programových období

Vysvětlivky k tabulce: ASAP - "as soon as possible" = co nejdříve

²¹ Pokud jde o bližší specifikaci tohoto termínu, např. bude – li se vztahovat ke stejnému projektu, příjemci, rozhodné době atd., stále se čeká na upřesnění ze strany EK.

4. SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA

CKB AFCOS převzal od Ministerstva zemědělství od 16. října 2013 agendu hlášení nesrovnalostí úřadu OLAF za společnou zemědělskou politiku. Za účelem výměny informací a vzájemné spolupráce je mezi MF a Státním zemědělským intervenčním fondem (dále jen „SZIF“) uzavřena Dohoda o spolupráci. Do této oblasti jsou kromě CKB AFCOS zapojeny následující subjekty:

4.1 Platební agentura – Státní zemědělský intervenční fond

Pro hlášení nesrovnalostí vzniklých v rámci společné zemědělské politiky je klíčovým orgánem SZIF, který rozhoduje o opodstatněnosti podezření na nesrovnalost.

Podezření, která splňují podmínky vnějšího okruhu hlášení nesrovnalostí, předává SZIF za fondy společné zemědělské politiky v elektronické podobě CKB AFCOS prostřednictvím informačního systému IMS, a to nejpozději do konce druhého měsíce, následujícího po měsíci, ve kterém byly nesrovnalost nebo podezření na nesrovnalost právně kvalifikovány či došlo k jejich změnám, vždy s ohledem na čtvrtletní hlášení.

SZIF používá vlastní informační systém pro hlášení nesrovnalostí na národní úrovni a pracovník LKB AFCOS na SZIF zadává hlášení nesrovnalostí určené EK přímo do IMS. Další postup týkající se kontroly/oprav a odesílání zpráv úřadu OLAF je analogický k postupu popsaném v kapitole 3.4.2. „Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí“.

Postavení SZIFu se dá přirovnat k pozici ŘO ve strukturálních fondech. SZIF dále vymáhá dlužné částky nesrovnalostí postupem dle zákona o SZIF č. 256/2000 Sb.²² a dle prováděcích právních předpisů ve formě nařízení vlády. Je tedy i platební agenturou (dále jen „PA“). O vymožených dlužných částkách informuje prostřednictvím aktualizovaných hlášení nesrovnalostí CKB AFCOS, resp. úřad OLAF. PCO/PO má dohled nad výkonem činnosti PA – vykonává funkci kompetentního orgánu odpovědného za akreditaci PA určené k provádění opatření společné zemědělské politiky a za určení certifikačního subjektu k provádění certifikace účtů PA. V neposlední řadě zpracovává stanoviska k návrhům orgánů EU souvisejícím s danou politikou.

4.2 Oddělení Zvláštní orgán

Oddělení Zvláštní orgán (dále jen „OZO“) byl zřízen v rámci Ministerstva zemědělství v souladu s usnesením vlády č. 689/2003 jako útvar, který zajistí sledování a uplatňování hloubkových kontrol v aktuálním programovém období a v souladu s příslušným nařízením Evropského parlamentu a Rady. Činnost OZO se vztahuje pouze na kontrolní činnost související s Evropským zemědělským záručním fondem.

V případě, že OZO zjistí při své kontrolní činnosti podezření na nesrovnalost, uvede tuto skutečnost do Protokolu o kontrole. Tento Protokol o kontrole OZO předá SZIF do jednoho měsíce od ukončení kontroly dle § 18 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), včetně upozornění na podezření na nesrovnalost. SZIF jako poskytovatel dotace následně OZO zjištěnou nesrovnalost vyhodnotí, a v případě, že se nesrovnalost potvrdí, zahájí s příjemcem dotace řízení o vratce, a postupuje dále

²² Zákon č. 256/2012 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů.

dle příslušného evropského nařízení a dle vnitřních postupů pro evidenci a hlášení nesrovnalostí prostřednictvím CKB AFCOS. Po ukončení administrace podezření na nesrovnalost informuje SZIF zástupce OZO o způsobu vyřešení podezření na nesrovnalost.

5. OHLAŠOVACÍ POVINNOST DLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČR

V rámci hlášení nesrovnalostí směrem k EU může dle právních předpisů ČR vzniknout ohlašovací povinnost ve vztahu k následujícím orgánům:

- státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v případě podezření ze spáchání trestného činu, a to bezprostředně po zjištění podezřelých skutečností, v souladu s obecnou oznamovací povinností státních orgánů dle ustanovení § 8 trestního řádu. Trestní oznámení se v těchto případech podává u NSZ, Vrchního státního zastupitelství v Praze či Olomouci, popřípadě Policii ČR, neboť právě tyto orgány jsou příslušné k prověřování a vyšetřování trestních věcí, v nichž byly ohroženy či poškozeny finanční zájmy EU;
- MF dle ustanovení § 22 odst. 5 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, které obsahuje povinnost kontrolních orgánů informovat MF o závažných zjištěních nejpozději do jednoho měsíce od ukončení finanční kontroly. Této oznamovací povinnosti podléhají všechna zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000,- Kč a podezření na podvod. Tato povinnost se vztahuje též na nesrovnalosti ve smyslu právních předpisů EU. Informace o závažných zjištěních mají být předávány v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému MF (Modulu závažných zjištění). Agendu hlášení o závažných zjištěních zastřešuje MF - oddělení 6902 – Analýza nesrovnalostí;
- NSZ dle usnesení vlády č. 601 ze dne 18. června 2003 (změněno usnesením vlády č. 1010 ze dne 5. září 2007, které ukládá členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy, aby při nesrovnalostech týkajících se finančních prostředků EU, u nichž vzniklá nebo předpokládaná škoda činí nejméně 10 000,- EUR, informovali NSZ za účelem prověření, zda nedošlo ke spáchání trestného činu).

6. INFORMAČNÍ SYSTÉM IMS

Jedná se o informační systém pro hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni. Vlastníkem a administrátorem informačního systému IMS je úřad OLAF. Hlášení probíhá přímo prostřednictvím jednotlivých fondů.

Pro správu IMS v každém členském státě je určen „country officer“, který má práva „lokálního“ administrátora. Country officer může za daný členský stát v IMS nastavovat kompetence CKB AFCOS může měnit vlastnictví dat případu, včetně všech jeho žádostí, může upravovat strukturu hlášení, cestu hlášení (workflow) či upravovat názvy polí v národním jazyku.

Přístupy oprávněným uživatelům do IMS uděluje CKB AFCOS na základě žádosti zaslané datovou schránkou²³. Pracovník CKB AFCOS prostřednictvím paralelního systému „User Registration Tool“ spravuje uživatele systému IMS, přiděluje/ruší uživatelská jména; nastavuje na základě oprávněné žádosti uživatele roli „tvůrce“, „manažera“ nebo „pozorovatele“ k jednotlivým fondům.

„Tvůrce“ uživatel může hlášení v IMS pouze vytvořit, nikoliv však odeslat na vyšší úroveň.

„Manažer“ uživatel může hlášení v IMS jak vytvořit, tak též odeslat na vyšší úroveň (nejčastěji používaná role v nastavení – LKB AFCOS hlášení vytvoří a odesílá na CKB AFCOS.

„Pozorovatel“ uživatel má pouze náhledovou roli na jeden nebo více fondů v IMS podle nastavení.

Podrobněji se problematice hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni prostřednictvím IMS věnuje Uživatelská příručka pro vyplňování hlášení nesrovnalostí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) v informačním systému – IMS.

7. ARCHIVACE DOKUMENTŮ V PŘÍPADĚ NESROVNALOSTÍ

Veškerou dokumentaci související s nesrovnalostmi a jejich řešením je třeba archivovat. Poskytovatelé podpory musí sami zajistit uchování a současně zavázat příjemce k uchování všech dokumentů nejen k operacím podpořeným z EU fondů, ale i k nesrovnalostem, alespoň po dobu deseti let od 1. 1. roku následujícího po roce, ve kterém uplyne lhůta pro splnění poslední podmínky pro realizaci projektu či jeho udržitelnost, je-li relevantní, dle právního aktu o poskytnutí / převodu podpory. Lhůta se zastavuje v případě zahájení správního nebo soudního řízení nebo na žádost Komise. Pokud je tedy nesrovnalost v IMS stále otevřená, musí být veškerá s ní související dokumentace uchovávána. Tímto nejsou dotčeny povinnosti týkající se uchování dokumentů vyplývající z právních předpisů ČR²⁴ či předpisů k veřejné podpoře²⁵.

²³ Formulář žádosti lze nalézt na webu MF (<https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/ochrana-financnich-zajmu/financni-zajmy-eu/cinnost-ckb-afcos/2020/formular-pro-pristup-do-informacniho-sys-38728>) nebo na SharePointu AFCOS.

²⁴ Např. zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví; zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů; zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, zákona č. 499/2004 Sb., Zákon o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

²⁵ Viz čl. 17 Nařízení Rady (EU) č. 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

8. OCHRANA INFORMACÍ SOUVISEJÍCÍCH S HLÁŠENÍM NESROVNALOSTÍ

Na informace související s hlášením nesrovnalostí se vztahuje služební tajemství a nelze je zpřístupnit jiným osobám, ať už v členských státech nebo v rámci institucí, agentur, úřadů a orgánů Unie, než těm, jejichž povinnosti vyžadují, aby k nim měly přístup („need to know“ princip)²⁶. Tyto informace mohou být použity pro účely ochrany finančních zájmů Unie, zejména k provádění analýz rizik a vývoji systémů sloužících k účinnější identifikaci rizik. Pokud by měly být použity k jiným účelům, musí k tomu dát výslovný souhlas orgány, které je vytvořily²⁷.

V případě, že nesrovnalost je předmětem vyšetřování orgánů činných v trestním řízení, je třeba zajistit důvěrnost takového vyšetřování. V některých případech by mohly být hlášeny informace související s takovými nesrovnalostmi pouze za předpokladu, že to povolí příslušný soud nebo jiný orgán v souladu s vnitrostátními pravidly.

9. PŘEHLED FONDŮ EU V ČR OD ROKU 2007

Níže je uveden přehled fondů EU, za které probíhá hlášení nesrovnalostí úřadu OLAF.

9.1 Programové období 2007 - 2013

Pro programové období 2007 - 2013 byly využívány v ČR tyto fondy (v závorce jsou uvedeny zkratky v angličtině²⁸):

- EFRR (ERDF): Evropský fond pro regionální rozvoj,
- ESF (ESF): Evropský sociální fond,
- FS (CF): Fond soudržnosti,
- ERF (EFF): Evropský rybářský fond.

Pro oblast společné zemědělské politiky se jednalo o následující fondy:

- EZFRV (EAFRD): Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova,
- EZZF (EAGF): Evropský zemědělský záruční fond.

9.2 Programové období 2014 - 2020

V ČR byla pro programové období 2014 – 2020 nastavena společná pravidla pro pět fondů, které dohromady tvoří Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF):

²⁶ Např. čl. 5 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1970 ze dne 8. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o zvláštní ustanovení k podávání zpráv o nesrovnalostech ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu, nebo kapitola 1.5 Dodatku k článku 63(2) Obecného nařízení.

²⁷ Řídicí orgán může udělit souhlas ke zpřístupnění informací zpracovaných ve formuláři hlášení nesrovnalostí, který sám vytvoří. Pokud hlášení nesrovnalostí obsahuje dokument vytvořený jiným orgánem, je nutné o souhlas požádat tento orgán.

²⁸ V případě, že není zkratka českého názvu fondu vžita, je použita anglická zkratka bez závorky.

- EFRR (ERDF): Evropský fond pro regionální rozvoj,
- ESF (ESF): Evropský sociální fond,
- FS (CF): Fond soudržnosti,
- ENRF (EMFF): Evropský námořní a rybářský fond,
- EZFRV (EAFRD): Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.

Dalšími fondy určenými pro spolufinancování operačních programů v daném programovém období jsou:

- AMIF: Azylový, migrační a integrační fond,
- FVB (ISF): Fond pro vnitřní bezpečnost,
- FEAD: Fond evropské pomoci nejchudším osobám,
- EGF: Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci,
- YEI : Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí.

Společná zemědělská politika je spolufinancována z:

EZFRV (EAFRD) - Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a
EZZF (EAGF) - Evropského zemědělského záručního fondu.

9.3 Programové období 2021 - 2027

Pro programové období 2021 -2027 se využívá 8 fondů:

- EFRR (ERDF): Evropský fond pro regionální rozvoj,
- ESF+ (ESF+): Evropský sociální fond Plus,
- FS (CF): Fond soudržnosti,
- FST (JTF): Fond pro spravedlivou transformaci,
- ENRF (EMFF): Evropský námořní a rybářský fond,
- AMIF: Azylový, migrační a integrační fond,
- BMVI: Fond pro integrovanou správu hranic,
- FVB (ISF): Fond pro vnitřní bezpečnost.

Dalšími fondy, které budou v ČR využívány, jsou:

- EZZF (EAGF): Evropský zemědělský záruční fond,
- EZFRV (EAFRD): Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova,
- EGF: Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci.

10. VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

10.1 Předpisy EU

- Smlouva o fungování Evropské unie pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství,
- Smlouva o založení Evropského společenství ve znění Lisabonské smlouvy, vyhlášená sdělením Ministerstva zahraničních věcí pod č. 111/2009 Sb.m.s.,
- Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/1995 ze dne 18. prosince 1995, o ochraně finančních zájmů Evropských společenství,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza („Obecné nařízení pro programové období 2021 - 2027“)²⁹,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013³⁰,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 223/2014 ze dne 11. března 2014, o Fondu evropské pomoci nejchudším osobám,

²⁹ Toto nařízení nebylo dosud schváleno.

³⁰ Toto nařízení nebylo dosud schváleno.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 514/2014 ze dne 16. dubna 2014 o obecných ustanoveních týkajících se Azylového, migračního a integračního fondu a nástroje pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí,
- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 908/2014 ze dne 6. července 2014, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o platební agentury a další subjekty, finanční řízení, schvalování účetní závěrky, pravidla pro kontroly, jistoty a transparentnost;
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1970 ze dne 8. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o zvláštních ustanoveních k podávání zpráv o nesrovnalostech ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu,
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1971 ze dne 8. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 o zvláštních ustanoveních k podávání zpráv o nesrovnalostech ohledně Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a kterým se ruší nařízení Komise (ES) č. 1848/2006,
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1972 ze dne 8. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 223/2014 o zvláštních ustanoveních k podávání zpráv o nesrovnalostech ohledně Fondu evropské pomoci nejchudším osobám,
- Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1973 ze dne 8. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 514/2014 o zvláštních ustanoveních k podávání zpráv o nesrovnalostech ohledně Azylového, migračního a integračního fondu a nástroje pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí,
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1974 ze dne 8. července 2015, kterým se stanoví četnost a formát zpráv, jež se týkají nesrovnalostí ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013,
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1975 ze dne 8. července 2015, kterým se stanoví četnost a formát zpráv, jež se týkají nesrovnalostí ohledně Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013,
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1976 ze dne 8. července 2015, kterým se stanoví četnost a formát zpráv, jež se týkají nesrovnalostí ohledně Fondu evropské pomoci nejchudším osobám podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 223/2014,
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1977 ze dne 8. července 2015, kterým se stanoví četnost a formát zpráv, jež se týkají nesrovnalostí ohledně Azylového, migračního a integračního fondu a nástroje pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 514/2014.

- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 - kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj;
- Nařízení Komise (ES) č. 498/2007 - kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 o Evropském rybářském fondu;
- Nařízení Komise (ES) č. 1848/2006 - o nesrovnalostech a zpětném získávání částek neoprávněně vyplacených v rámci financování společné zemědělské politiky, o organizaci informačního systému v této oblasti a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 595/91;

10.2 Předpisy ČR

- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole),
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla),
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- Usnesení vlády ČR ze dne 18. června 2003 č. 601 ke zdokonalení spolupráce mezi Evropským úřadem pro potírání podvodných jednání a státními orgány České republiky,
- Usnesení vlády ČR ze dne 5. září 2007 č. 1010 o změně postavení centrálního kontaktního bodu systému Anti-Fraud Co-ordination Structure (AFCOS) v České republice,
- Usnesení vlády ze dne 14. května 2008 č. 535 o Národní strategii na ochranu finančních zájmů Evropských společenství,
- Usnesení vlády ze dne 19. září 2018 č. 590 o Metodickém pokynu upravujícím hlášení nesrovnalostí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům.

11. SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Název
AFCOS	Anti-Fraud Co-ordination Structure
AO	Auditní orgán
CKB AFCOS	Centrální kontaktní bod sítě AFCOS
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
IMS	Irregularities Management System
IRQ3	Nesrovnalost s podezřením na podvod
LKB AFCOS	Lokální kontaktní bod/y sítě AFCOS
MF	Ministerstvo financí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
OLAF	Evropský úřad pro boj proti podvodům (European Anti-Fraud Office)
OO	Odpovědný orgán
OZO	Oddělení Zvláštní orgán
PA	Platební agentura
PCO/PO	Platební a certifikační orgán/Platební orgán
Program	Operační/Národní program
ŘO	Řídicí orgán
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika